

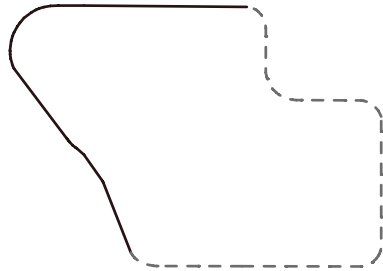
m ű s z a k i l e í r á s

[feladat]

Újpalota hetvenes években való felépültével szokatlan városi szövet jött létre. A hatalmas, vertikális hangsúlyú lakótömbök, az elterülő földszintes középületek és az ezeket körülölelő zöldfelületek és többsávú utak harmincezer embernek biztosítanak életteret ma is.

Központi elhelyezkedésű, a főútvonalak metsződésében kialakult Fő tere azonban nem a klasszikus értelemben vett „városi tér”, mely egy ekkora léptékű településstruktúrában megszokott. Az inkább park jellegű területet erős gyalogos forgalom jellemzi - ennek oka azonban nem a közösségi funkciók jelenléte, hanem a városrész forgalomtechnikai adottságai. A téren mindössze egyetlen közintézmény található, a korlátozott lehetőségekkel működő Újpalotai Közösségi Ház.

A teret észak-kelet és észak-nyugat felől szigorú, a lakóterületek irányából lazább szerkezetű határvonal, lehatároltság jellemzi.

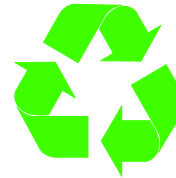

Pályázati anyagunk arra tesz javaslatot, hogyan lehetne a Fő tere Újpalota valódi centrumává alakítani, valamint az egykori pártházat egy pezsgő kulturális életet generáló központtá fejleszteni.

A terv ütemezhetősége, gazdaságossága reális esélyt ad a program rövid- és hosszútávú megvalósításának.

[program]

A tervezési program a környezetre érzékenyen reagáló, környezettudatos átalakítást szorgalmaz, mely az értékmegőrzést és energiatudatosságot elsődleges pontnak tartja.

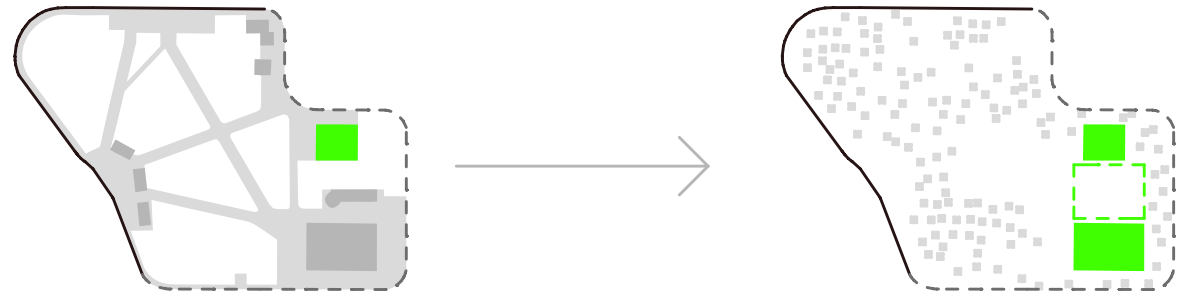

A megújított Fő tér egy folyamatosan mozgásban lévő, állandó és időszakos rendezvényeknek otthont adó, kulturális események színteréül szolgáló hely. Az élő tér központi magját a közösségi ház jelenti, melynek meghatározó a térrel való szoros kapcsolata.

Megoldásunk a meglévő tér- és épületstruktúrába minimális módon avatkozik be. A tér esetében a fákig, a házak esetében a vázig hatoló megtisztítást, majd az új funkcióknak megfelelő felépítést javasoljuk.

[identitás]

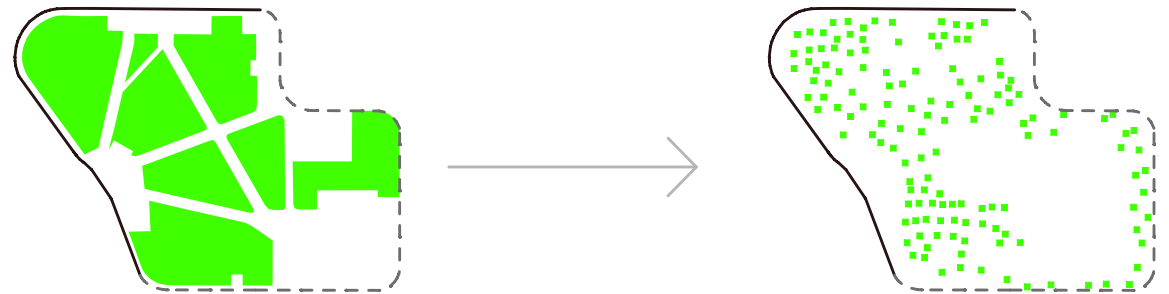
A Fő tér jelenleg több szerepet tölt be. Kereskedelmi, kulturális és vendéglátóipari funkciók találhatóak meg rajta, valamint egyszerre közlekedési csomópont is. Konceptciónk szerint ez az összetettség tisztulna, a tér legjellemzőbb tulajdonsága a kultúra és közösség találkozási pontjának színtere lenne. A tér új tartalommal, identitással töltődik meg.

[zöld]

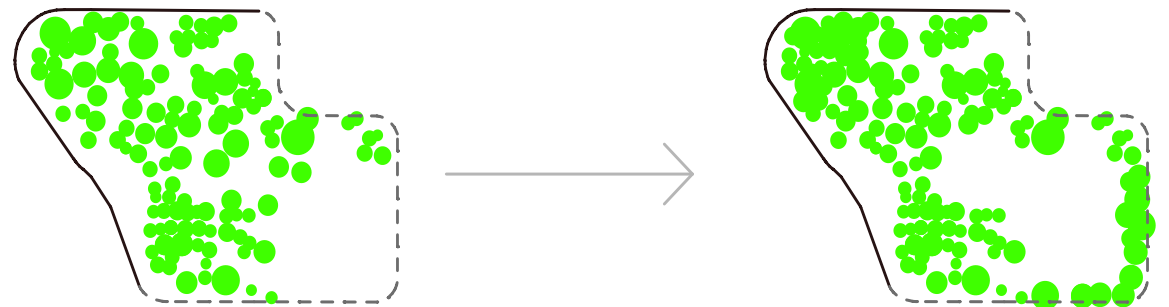
felületek_

Újpalota fákban, növényekben gazdag - valamennyi lakótömböt zöld park vesz körül, így a Fő tér rekreációs szempontból nem igényel nagy, füvesített felületeket. A „városi tér” jelleg létrehozásához valamennyi burkolatot a fák kivételével visszabontottunk, és egységes, burkolt felületet terveztünk, a fák körül 3x3 méteres növénytakaróval. Valamennyi elem egy síkban van, mely rugalmas használatot és homogenitást eredményez.

faállomány_

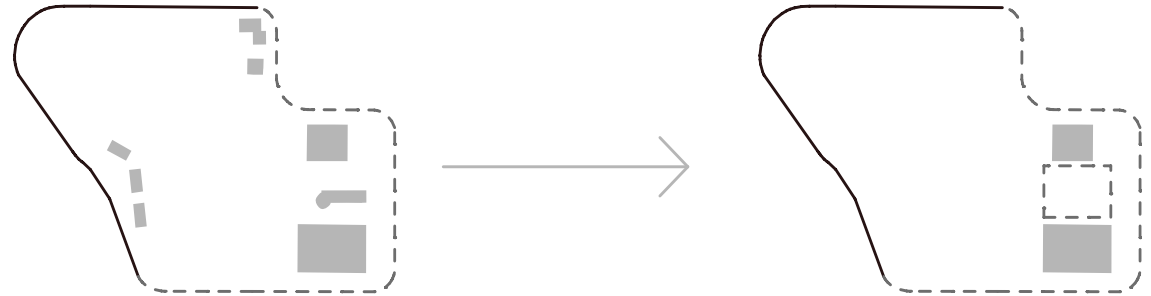
A tér identitásának fontos eleme a meglévő faállomány. A fák számát minimálisan növeltük. A fák nem csak az elhelyezett zöldfelületeket pozicionálják, hanem a közöttük kialakuló sűrűbb-ritkább felületek jelölik ki a különböző téri elemek, például a jégpálya-vízarchitektúra elhelyezését.

[épületek]

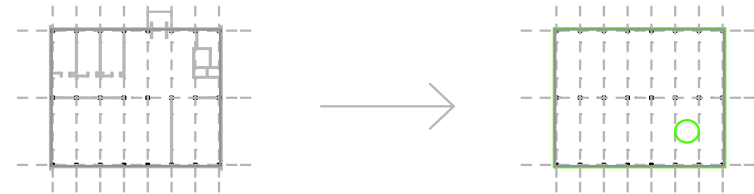
épületállomány_

A területen két nagyobb épület foglal helyet: a közösségi ház és egy bevásárló áruház. Szerkezetileg mindkettő ép. A terv ezeket az épületeket felhasználásra, a kisebb, esztétikailag zavaró üzleteket-házakat lebontásra javasolja. A felszín felett új épület létesítését nem tartottuk szükségesnek.

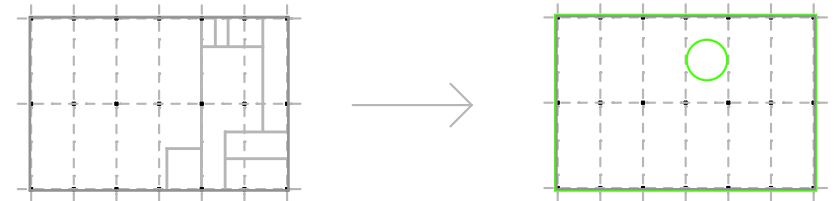

újrahasznosítás - értékmegőrzés_

Az áruház megvásárlásával, annak és a meglévő közösségi háznak az újragondolásával gazdaságosan létrehozható a megújult, minden igényt kielégítő intézmény. A téren való elhelyezkedésük ideális pozíciót tud biztosítani Újpalota kulturális központjának.

A pillérvázás házakat vázszerkezetükig visszabontottuk, majd a csupasz tartószerkezetet a jelenlegi elvárásoknak megfelelően egészítettük ki. A meglévő épületek bontása helyett szorgalmazott újrafelhasználás nem csak anyagi takarékosságot jelent, de tonnában mérhető hulladék keletkezését küszöböli ki.

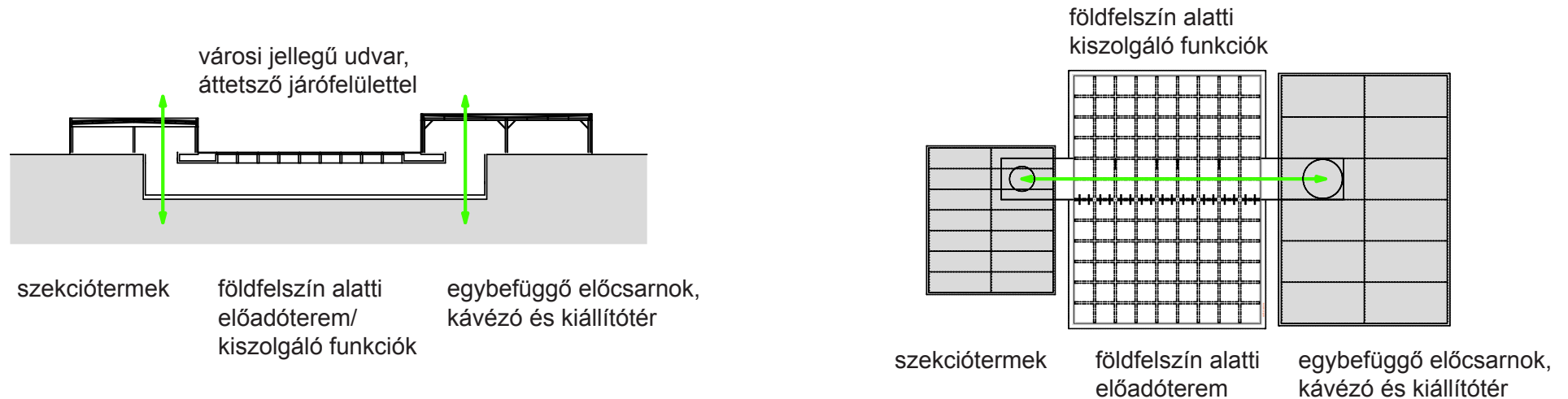

vizualitás_

Újpalota városszerkezetére alárendelt-mellérendelt viszony jellemző. A lakóépületek monumentalitásával szemben állnak a középületek emberközelibb, alacsonyabb tömegei. Ezt a struktúrát tervünk is követi. A tervezett közösségi ház földszintes, valamint térszín alatt helyezkedik el. A városrész rétegződései az új téren is visszaköszönnek. Az épület padlósíkja megegyezik a térével, ezáltal átmenet nélkül válik a ház a köztér részévé.

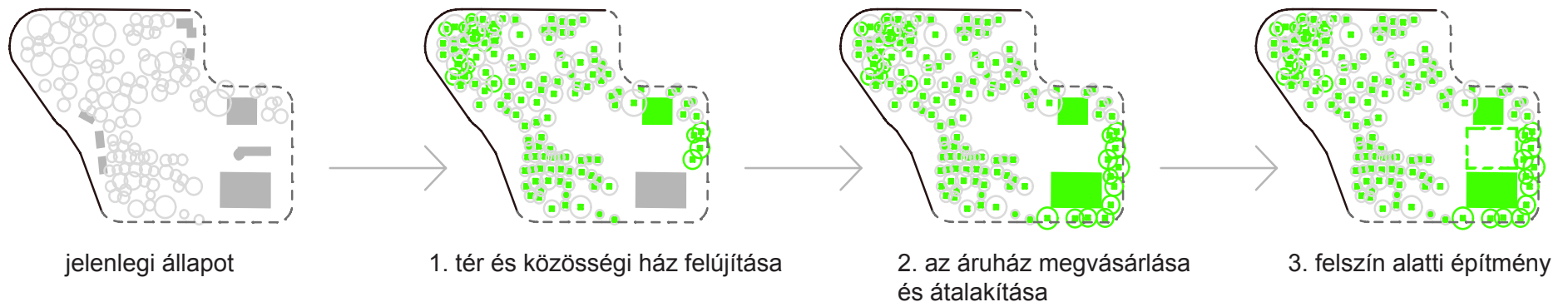
[funkciók]

A teljes épületegyüttes magában foglalja valamennyi igényelt helyiség elhelyezését. A programban kiírt követelményeket minimális beavatkozással teljesítettük. A felújított közösségi ház egy nagy teret képez, mely akusztikailag méretezett textilíák segítségével kisebb szekciótermekre bontható. Az újraértelmezett bevásárló áruház az egész együttes előcsarnokaként, kávézóként és flexibilis kiállítótérként működne. A két átlátható, könnyed tömeg közé, harmadik ütemben javasoljuk a felszín alatti előadóterem megépítését, amely mellé valamennyi kiegészítő funkciót (öltözők, irodák, vizesblokkok) is telepíteni lehet, biztosítva a közös használatot és az összeköttetést a két meglévő épület között.

[ütemezés]

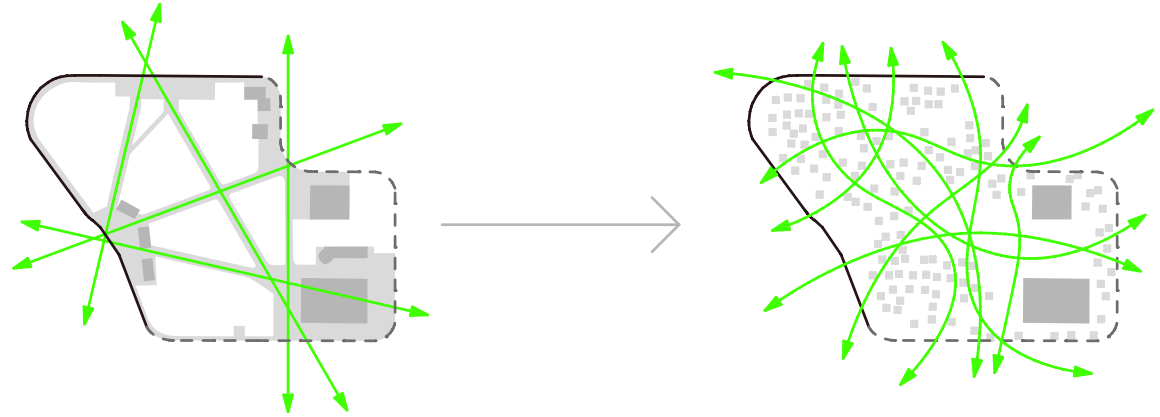
A tervezés a megvalósíthatóság figyelembevételével történt. A beruházás lépésről-lépésre készíthető el, valamennyi fázisában működőképes struktúrával. A kivitelezés szempontjából a közösségi ház funkcióját folyamatosan el tudja látni, nincs szükség az intézmény kiköltöztetésére.

[térkapcsolatok]

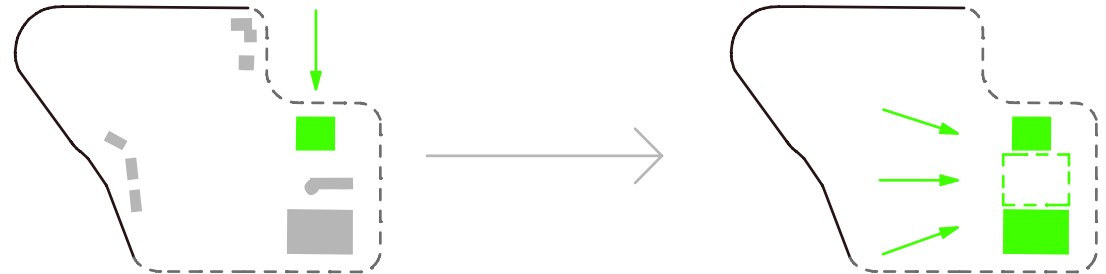
közlekedés_

A jelentősebb arányú burkolt felület előnye, hogy a nagy átmenő forgalommal bíró tér gyalogos közlekedése flexibilisebbé válik. A mostani, irányított útvonalak helyett szabadon áramló mozgás jön létre - a paneles építési módból adódó szabályosság feloldódást nyújt a teret használóknak. Másrészt Újpalota nagyobb tömegeket felvonultató eseményei megtalálják helyüket, a terület betölti a több ezer fős rendezvényter funkcióját is.

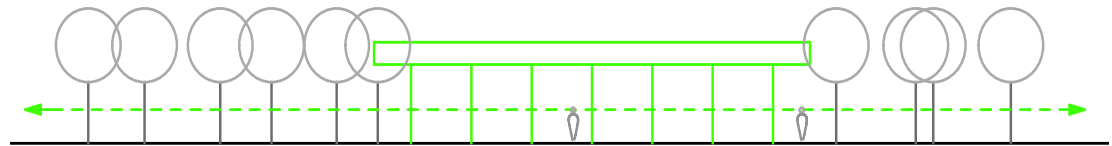
ház és tér_

A tér és a közösségi ház kapcsolata erősítendő. Míg korábban a lakótömbök felől volt megközelíthető, tervünk szerint ezentúl a térről történne az intézmény feltárása. Az épület és a tér szorosabb kapcsolata aktívabb térhasználatot eredményez, erős pólusként definiálva a teret.

transzparencia_

A városrész vertikális jellegű beépítéséből adódó rétegződés a meglévő teret különleges tulajdonsággal ruházza fel: a járófelület, a közlekedési magasság, a fák lombkoronája majd az ezek mögül kibúvó épülettömegek között erős transzparencia tapasztalható. Ezt az élményt a tervezett épületek nem akadályozzák - könnyedségük, átláthatóságuk-átjárhatóságuk erősítik azt.

[további rétegek, elemek]

vízarchitektúra_

A jelenlegi szökőkút utódjává a tér központjában elhelyezett vízarchitektúrát szántuk. A fák ritkulása által kijelölt szabad felületen a víz, mint építészeti és ergonómiai is fontos elem több formájában mutatkozik meg. Nyáron sekély, néhány centis, átjárható felületként, a burkolati síkból a magasba törő vízfűgönyökkel, télen befagyott korcsolyapályaként.

világítás_

A tér megvilágítását alapvetően két rétegben képzeltük el. Egyrészt a fák tövében elhelyezett pontszerű lámpatestekkel - melyek segítségével éjszaka is jelentős a fák térképző szerepe - másrészt a téren elszórva, a lombkorona magasságáig érő, változtatható célpontú, rárögzített napelem segítségével működő ledes világítással. A közösségi ház maga nem kap külső megvilágítást - a ház transzparens jellege miatt a bentől kiszűrődő fény kap hangsúlyt, mely jelentős energiamegtakarítással jár.

megálló_

A 7-es busz és villamosmegálló helyzetén nem változtattunk. Mivel a megálló épületeit lebontásra javasoljuk, helyettük esztétikusabb, praktikusabb, nap- és esőtől védő acél-üveg szerkezetű megállópavilonokat terveztünk. A korábban mellettük elhelyezkedő üzletek, kereskedelmi egységek áthelyezését javasoljuk a Zsókvár és a Nyírpalota út másik oldalára.

térburkolat_

A tér koncepciójában fontos szempont, hogy valamennyi járósíkbeli elem - beleértve a növényzettel borítottat is - egy szinten helyezkedik el, ezáltal flexibilis használatot nyújt. A nagy, összefüggő leburkolt felületet csúszásgátló kivitelben elkészített, világos mészkő lapokból képzeltük el, mely folyamatos, szőnyegszerű megjelenést nyújt.

ideiglenes épületek_

A különböző rendezvények, események során szükség van a téren ideiglenes épületek elhelyezésére (pl. karácsonyi vásár árusító bódéi). A világítás-hoz is szükséges kábelezés miatt valamennyi fa mellett lehetőség van ezek energiaellátására, így lehetőség nyílik a pavilonok szabad elhelyezésére, az eseménynek megfelelően.

térbútorok_

A tér nagy részén burkolattal azonos anyaghasználatú, fixen elhelyezett fűtött kőpadokat terveztünk, a növényzet mellé telepítve, melyek ellenállnak az erősebb igénybevételeknek, nem mozdíthatóak és nehezen rongálhatóak. A két épület közötti rendezvényterre kávézó jellegű mobil asztalok és székek kerültek, mely a mindenkori használati elvárásoknak megfelelően könnyen variálható, felügylhető bútorzatot jelent.

alternatív energiaforrások_

A terv újrahaznosítást szorgalmazó koncepciója a környezet- és energiatudatos építés egyéb elemeit is felhasználja. A tér burkolt felületeinek összefolyórendszere leásott esővízgyűjtő-medencékbe torkollik, melynek segítségével takarékosabb módon történhet a növényzet öntözése. A megújult épületeknek geotermikus fűtést terveztünk. Az épületek tetején a lakóházakból kellemes élményt nyújtó, virágokkal ültetett zöldtető, illetve napelemek, napkollektorok kerültek elhelyezésre. A földbe süllyesztett épületrész folyamatosan szigetelve van a körülvevő földtömeg által, így hőmérséklete jóval kevesebb energiát igényel, mint általános esetben.